

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 117. — ŠTEV. 117.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 19, 1925. — TOREK, 19. MAJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

ZADEVA FRANCOSKIH DOLGOV

Francija bo ugodila želji Združenih držav, da se prično v Washingtonu v najkrajšem času razprave glede vojnih dolgov. — Caillaux ne bo čakal akcije glede proračuna ter bo najbrž sam prisel v Ameriko.

PARIZ, Francija, 18. maja. — Francija se bo uklonila želji, kateri je dal izraza Washington, da naj se takoj prične z razpravami glede dolga. Poslala bo v Washington komisijo ali pa se pogajala potom svojega poslanika, kot bo žezel Washington.

Ceprav bi finančni minister Caillaux rad vedel, kje stoji glede državnega proračuna, da bi mogel govoriti z večjo avtoriteto glede plačilne zmožnosti Francije, se je vendar dogovoril z ostalimi člani vlade, da prav nič ne koristi siliti v ospredje ta pomislek, ker je Washington za trdno sklenil pričeti s takojšnimi pogajanji.

Ta popust pa je le na površju. Vlada ne veruje, da bi se pospešilo uravnavo dolga potom naglih pogajanj, a Francozi čutijo, da ne morejo zahtevati podaljšanja roka ter so celo mnenja, da bi bila slabša politika storiti kaj takega.

Ker hoče Caillaux osebno razpravljati o tem vprašanju, — v prepričanju, da je kredit Francije odvisen od načina postopanja, — bo mogoče prišel osebno v Washington, če bo postal potrebno direktno pogajati se o vprašanju z ameriško komisijo glede fundiranja dolgov.

Očividno pretiran strah, katerega imenujejo v nekaterih krogih "turifikacijo" Francije, ne predstavlja sicer vladnega mnenja, vendar pa je opaziti jasne znake splošnega strahu, da bo Francija prisiljena žrtvovati del svoje politične neodvisnosti svojim anglo-saškim upnikom.

Kdo ve, kakšen obseg bodo zavzele take žrtve? — vprašuje neki voditelj javnega mnenja. Celo eden vladnih pristašev je sprejel kot možnost neke vrste kontrolo domače francoskega administracije, s pomočjo nadaljnega Dawesovega načrta, tikajočega se Francije.

Naši upniki se bodo mogoče smatrati obveznim kontrolirati naše dohodke in izdatke, — piše Bainvile v La Liberte. — Polagoma nas bodo kolonizirali. Ni povsem nemogoče, da bi se s Francijo ne postopalo kot s Tunisom in Egiptom, kjer so bila denarna vprašanja izvor protektoratov.

V Parizu se boje, da se bo Amerika poslužila britiska vojnega dolga kot sredstva, da naprimer prisili Francijo k sprejemu garancijskega dogovora brez rezervacij, tikajočega se centralne in iztočne Evrope. Izjavlja se, da bi francoski delež pri letnih dohodkih iz Dawesovega načrta komaj pokril eno petino svote, katero mora plačati Francija v obrestih na posojila, katera je zajela za rekonstrukcijo opustošenih ozemelj.

Klub tem trpkim pripombam pa razumejo Francozi v splošnem potrebo, da se uravna vprašanje dolgov, tudi če bi se dejanska plačevanja za nekaj časa preložilo.

Pertinax pravi v Echo de Pariz, da bo prijateljstvo Amerike izgubljeno, če bo Francija še nadalje igrajčkala s problemom, mesto da bi se pogajala glede uravnave. On je mnenja, da ne more Francija plačati Združenim državam in Angliji vsako leto več kot dva tisoč milijonov papirnatih frankov ter je stavil predlog, naj skleneta Francija in Italija dogovor, da se ne bosta separatno pogajali z upniškimi narodi.

Finančni izvedenci vidijo težkoče v dejanskem prenosu denarja iz Francije v Ameriko. Ker ne more Francija slediti vzgledu Anglike ter pošiljati zlata, se domneva, da bo treba pri tem vzeti vpoštov francoske eksporte.

Vspričo protekcionističnih tendenc tako v Angliji kot v Združenih državah pa bi bilo treba posebnih pogajanj, predno bi bilo mogoče uveljaviti uravnavo.

Tekma med suhači in butlegarji.

Čolni butlegarjev prekašajo glede brzine ladje "prohibicijske mornarice". — Davkopačevalci bodo morali odštetiti še velikanske s v o t e, predno bo moglo prohibicijsko brodovje kaj opraviti.

Z brodovjem, ki je vredno "trideset milijonov dolarjev, ne more obrežna straža zabolikati vodovja krog New Yorka proti tihotapeci z žganjem, ki imajo za seboj organizacijo, predstavljajočo kapital tisoč milijonov dolarjev. Vsled tega je treba več dejanja, katerega morajo dati davkopačevalci. Tihotapeci imajo namreč na razpolago take hitre čolne, da se jim obrežni stražniki ne morejo približati.

Policijo obrežnih krajev in prav posebno newyorsko policijo se je vsled tega naprosilo, naj pomaga pri zaračunjanju tihotapev na kopnem.

Obrežna straža priznava odkrito, da ji je ušel skuner William A. Morse, ki je imel na krovu dva tisoč zabojev prepovedane piščice, katero je izkrčal.

Policija je iskala, a ni našla nobenega sledu, ne ladje, ne njenega tovora.

Obrežna straža je objavila včeraj, da imajo tihotapeci v neposredni bližini New Yorka na razpolago 385 hitrih motornih čolnov in da delajo roko v roki z izvrstno organizacijo na kopnem. Proti tej organizaciji pa more postaviti obrežna straža le naslednje: 16 kuterjev, 20 lovilev torpednih čolnov, ki pa niso še vsi stavljeni v službo, 203 patrulne čolne in 103 pikečne čolne. Med temi pa jih je le malo, ki se morejo meriti z nagnimi in modernimi čolni tihotapev.

Posledica vsega tega je: Treba je dovoliti več dosti več denarja, če se hoče le en del vodovja krog New Yorka uspešno zapreti tihotapecu. Pozornost pa tudi ne more biti večna in tihotapeci imajo izvrstne in zanesljive informacije iz neznanih virov.

Zito dobro obeta v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 18. maja. — Oficijska poročila, ki so dospela semkaj v zadnjem tednu, pravijo, da obeta oživimo, v kolikor je to mogoče ugotoviti krog 1. maja, prav dobro. Rž in ječem kaže boljše kot pa v preteklem letu. Spomladansko sedanje je zavrneno in vreme je skrajno ugodno.

Velika nesreča v Nemčiji.

DORSTFELD, Nemčija, 18. maja. — V koliko je bilo ugotovljeno dosedaj, je izgubilo v soloto tekem velike eksplozije v rudniku 43 ljudi življene, dočim jih je bilo 27 močno poškodovanih.

Delo rudarjev, da spravijo, sive mrtve in ranjene tovarisce na dan, ponenja novo častno stran v zgodovini rudarske obreti v tej okolici. Skrajno nevarno in težko je bilo priti v bližino žrtev.

Reševalci niso mogli nositi na svojih hrbelih nikakih aparatov s kisikom in številni so bili premagani od strupenih rovskih plinov. Nekateri reševalci so delali celih 21 ur brez prestanka.

Predsednik Hindenburg, kancler Luther in Otto Braun, pruski ministrski predsednik, so poslali sožalne brzojavke.

PROTI POLITIKI HINDENBURGA

Politika Hindenburga je vzbudila srd nemškega nacionalističnega bloka. — Priznanje republike je razočaralo pristaše starega maršala, — pravita von Westarp in Reventlow. — Luther zahteva zavezniško izpraznenje Porenske in proglaša "večjo Nemčijo" v Evropi.

Poroča Samuel Spewack.

BERLIN, Nemčija, 18. maja. — Mirovni program predsednika von Hindenburga, na znotraj in zunaj, — vzbudil srd mož, ki so ga nominirali, srd nacionalistične klike, ki se je poslužila njegovega slavnega imena, da pospeši stvar reakcije.

Grof von Westarp, upiven nacionalistični voditelj in grof Reventlow, zastopnik nemškega faszizma, sta izdala ugotovila, v katerih javno kritizirata Hindenburga.

Grof von Westarp se je lotil tozaddevne polemike v Preussische Zeitung, v kateri opisuje zmagoslavni pohod monarhizma. Na skrajno tajinstven način pa dostavlja:

— Če pa in po pravici predsednik ugotavlja, da ne more in da ne bo pospeševal stvar monarhizma, potem bo ta razлага njegove naloge le pospešila našo stvar.

Grof Reventlow pa je še bolj podnetil ogenj s pripombo, da je Hindenburg razočaral svoje pristaše s tem, da je priznal republiko.

Oba ugotovila zrcalita srd nacionalistov, ker je Hindenburg poveril nalogu vlade Luthor in Stresemannu. Pretirano bi bilo proglašati ta ugotovila kot dokaz razkola v nacionalistični stranki, a brez dvoma se lahko ta ugotovila razлага kot strah nacionalistov, da jim njih zmaga ne prinaša sadov, katere so pričakovali.

V obeh ugotovilih je vsebovana pretnja, — da bo preveč miru povzročilo vojno med nacionalisti. S svojo pritožbo glede zavezniškega obnašanja v Porenski pa nista imela kancelar Luther in zunanj minister Stresemann nobene neposredne težkoče pri pomirjenju svojih pristašev. Obenem pa sta tudi dvignila vprašanje "Velike Nemčije".

Predsednik Hindenburg in kancelar Luther sta včeraj inavguriral milenij Porenske, — eden s pomočjo brzojavke, drugi pa osebno. Istočasno pa sta otvorila dogovorjeno ofenzivo za povrnitev Kolina in desnega brega Rena, — ofenzivo, ki bo dosegla svoj višek v nemškem državnem zboru, ko bo Stresemann napadel zaveznike z izjavo, da se poslužujejo zavlačevalnih taktik pri izpraznenju Kolina ter glede razoroženja ter načrta za varnostni dogovor.

Vsa tri vprašanja se osredotočujejo krog sklepa zaveznikov, da ne bodo odpoklicali svojih čet v času kot ga določa versaillska mirovna pogodba.

Hindenburg se je zadovoljil z brzojavko, v kateri proslavlja tisoč obletnico nemške kontrole Porenske. Kancelar Luther, ki je nagovoril velikansko ljudsko množico v razstavni dvorani v Kolinu, stoečo ob bregu sporne reke, se ni zavzel le za umaknitev zavezniških čet, temveč proklamiral tudi "Veliko Nemčijo" vseh nemško govorečih narodov centralne Evrope.

— Upal sem, — je rekel Luther, — da bom otvoril to razstavo na ozemlju, prostem sovražne okupacije, kot smo pričakovali na temelju versaillske mirovne pogodbe. V tem, kot veste, pa smo bili razočarani. Treba je ponavljati, zopet in zopet, da ima nemški narod pravico zahtevati izpraznenje porenskega ozemlja, soglasno z versaillsko mirovno pogodbo.

— Če pravimo, da je Ren nemška reka, ne mislimo tega le v zemljepisnem oziru. Pripada tudi drugim Nemcem, ki žive ob Labi in Nemcem, ki žive ob drugi Donave. Rena je tudi njih reka.

Upor v Rusiji.

GDANSK, 18. maja. — Poroča se, da je v Beli Rusiji resen upor v polnem teku.

Vstaška armada, ki šteje 60,000 mož in kateri poveljuje general Budeny.

Bosovski, se je baje polasti kontrôle nad pretežnimi delom pokrajine krog Minska. Proti tej vstaški armadi je pričela operirati rdeča armada, kateri poveljuje general Budeny.

Končna sprava med cerkvijo in državo.

Splošno zadoščenje uzaljeni pevki.

V Italiji bo baje kmalu uveljavljena s p r a v a med cerkvijo in državo. To baje kažejo dogodki pri zadnji kanonizaciji. Slovesnosti, ki so bile izvanredno krasne, se je udeležilo 60,000 ljudi.

RIM, Italija, 18. maja. — Z občasnim sijajem, katerega razvije katoliška cerkev ob takih prilika, je včeraj papež proglašil za svetnico sestro Terezijo, karmelitko nuno iz Lisieux v Franciji. Nič manj kot 60.000 ljudi se je zbralo k tej slovesnosti v katedrali Svetega Petra ter na obširnem trgu pred božjo hišo. Sestra Terezija je bila l. 1923 proglašena za blaženo.

Slovesnost se je pričela s petjem zbera in ko se je nato pričalo veliko bandero s sliko svetnice, se pričeli navzoči ploskati. Bandero so sledili visoki dostojanstveniki in konečno papežem, katerega so prinesli sedečega na blazenu.

Ljudska množica je obstajala iz 30.000 Francovov, 12.000 Amerikanov, 10.000 in manjših delegacij iz vseh delov sveta.

Visoka kupola katedrale Svetega Petra je bila zvečer krasno izumirana.

Zopetno uvedbo iluminirajo Petrove cerkve in izjave Mussolinija v poslanskih zbornicah, da je vladu pripravljena priti Vatikanu več kot da sredi pota nasproti pri premostenju diferenč, ki obstajajo med Vatikanom in italijansko vladom, se smatra v ponjenih krogih kot znake bližajočega sporazuma.

Glavna stvar pri tem pa je, da opusti papež svoje prostovoljno jetništvo v Vatikanu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRAŽENIH DRŽAVAH.

STUTTGART, Nemčija, 15. maja. — Nenavaden odločitev je izdal danes neka porota, ko je spoznala krivim oderušva celo občinsko upravo vasi Doeßingen. Člani občinskega sveta so bili obsojeni na globi med 140 do 200 mark.

Občinski svet je namreč zahteval sedem tisoč mark kot najemino za pašnik, ki je prinesel pred vojno le 1200 mark.

Delavci so podarili vladni aeroplani.

MOSKVA, Rusija, 16. maja. — Zelezniški in pristaniški delavci so pedarili moskovski vladni enoindrišec aeroplani. Svet za nakup aeroplakov je bila zbrana potom prostovoljnih prispevkov.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEL OZEMLJU.

Danes so naše cene sledče:

JUGOSLAVIJA :

1000-Din. — \$17.30 2000 Din. — \$34.40 5000 Din. — \$85.50

**LJUDJE, KI UŽIVAJO PRED
NOSTI**

"Charleston News and Courier" piše:

— Povprečni Amerikanec, ki se vraca iz Evrope, se ne more ubraniti občutku, da mu dela vlada vsakovrstne sitnosti in neprizornosti s karantinskimi, priseljeniškimi in carinskimi predpisi.

Tak Amerikanec je prepričan, da diši precej po posebnih privilegijih, če pride carinski čoln po kakršega člana kabinet in njegovo družino in da se zgoditi isto tudi v slučaju, da se vračajo domov člani družin multimilijonarjev. Človek bi misil, da veljajo karantinske, priseljeniške in carinske predpise za vse Amerikance in da ne sograša tako prednost, katero se nudi gotovim ljudem, s hvalisanom enakstjo vseh ljudi.

Na temelju postav Združenih držav, kot obstajajo, ni nobene razlike v času, kajti pred postavo so vsi ljudje enaki.

— Številni Amerikanci pa so vendar menili, da stvar ni takav in da obstajajo razlike v času, če se nudi gotovim ljudem posebne privilegije.

**MNENJA NASPROTNIKOV
HINDENBURGU**

World piše:

— Nemčija je po našem mnenju slalo izbirala, ko je izvolila svojim predsednikom Hindenburga, trudnega osemindesetletnega starčka, kojega je življenje je bilo posvečeno službi državnega reda, ki je izginil. Hindenburg se malo prilega za vlogo predsednika mlade republike. Pa naj je stvar tako ali taka, — on je prisojil republiky zvestobo. Prevzel je najvišji, čeprav ne najvažnejši urad v nemški republiki. Čeprav čakajoče stališče ni le primerljivo, temveč celo neoblaudo potrebenje treba pustiti nemškemu narodu pravico, da si izbere vlogo kot si jo želi. Brez dvoma se bomo približali zopetnemu uveljavljanju zaupanja in dobrega sporazuma, če bodo zavzeli zavezniki osebi Hindenburga nasproti bolj prijazno stališče.

— Kakšen pomen bi imelo držiti Nemčijo s tem, da se označi Hindenburg kot vojnega zločince? Hindenburg je vojni zločinec, ki je vsak drugi poljubljajoči častnik, ki ostane veren svoji deželi tudi vojni zločinec. Civilne vlade so tekom vojnega časa lahko izjavljale to ali ono, a sovražniki Hindenburga v strelskih zakopih mu niso mogli odrediti spoštovanja kot vojaku.

IZSELJEVANJE V AVSTRA-LIJO.

Ker je avstralska federalna vladam omejila število priseljencev iz Jugoslavije na 100 za vsake mesec, bo dovoljenja za izselitev v Avstralijo poslej izdajalo ministrstvo socialne politike. Pri iskrenju v Avstraliji mora vsak priseljenečni imeti 40 funtorov Sterlingov, zato se mora prošniti za izseljeniški potni list v to deželo priložiti tudi garancije, da bo izseljenečni zadostil tej zahtevi.

Izseljeniški potni listi. — Ministerstvo socialne politike je ukrenilo, da mora poslej vsaka oseba več 15 let (izvzeti moža in ženo, če potujeta skupaj), imeti poseben potni list.

V komisijo za izbere učnih knjig za osnovne šole je imenovan tudi goranski okrajni šolski nadzornik K. Rubbia.

ALI VESTE,

da dosedaj ni bilo v Jugoslaviji nobene carine na importirani prenog, da bo pa zanoper velika carina? Ali veste, da vsebujejo nadavne cigarete naveden tobak, ter dajo sam dom in ničesar druga? Helmars vsebujejo 100% čisti turški tobak ter dajo kadilen pri vsakem poteglju velik užitek.

Knjigarna "Glas Naroda"
MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.70
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.70
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80
Sveti Ura:	
fino v platno vezano, z debeličnimi črkami	.90
v usnje vezano	1.60
ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)	
Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinješe usnje vezano	1.20
(ZA ODRASLE.)	
Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40
POUČNE KNJIGE:	
Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern)	5.00
Angeljska služba ali nauk kako naj se k sv. maši streže	.10
Dva zestavljeni plesa: četverka in beseda spisano in napisano	.35
Donači živinozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Higienna Somatologie, pouk kako se ohraniti zdravje, t. v.	1.50
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2 zvezek 1—2 snopič	1.80
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan Enigma o dostojnem vedenju	.15
Katekizem (veliki)	.40
Njekarstvo s črticami za živinorejo	.75
Nemško angleški tolmac	.60
Največji spisovnik ljubavnih pism	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsegata 668 strani	5.00
Naša zdravila	.50
Nemško-slovenski besednjak Wolf- Cigale, 2 knjige trd. vez.	7.00
Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
2 del	.30
Fravila za oliko	.65
Postrežbe bolnikom	.25
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar ali hitri računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Pojedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Sadno vino	.50
Slovensko-angleška slovnica, s slovarjem trdo vezana	1.50
Slovenska slovnica za sredne šole, (Breznik)	1.—
Slovensko-italijanski in Italj.-slov. slovar	1.00
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Slovenska narodna mladina	1.—
Spretna kuharica (trdo vezana)	1.45
Umní čebelar	1.—
Umní kmetovalec ali splošni podnik, kako obdelovati in izboljšati polje	.50
Vošiljna knjižica	.50
Veliki slovenski spisovnik raznih pisem. Trdo vezano	1.80
Veliki Vsevedež	.80
Varčna kuharica (Remec) trda vez.	1.50
Zbirka lepih zgledov, duhovnikom v porabo v cerkvi in šoli, 11 zvezkov skupaj	2.50
Zgodovina slovenskega naroda (Gru- den) 6 zvezkov	2.50
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopič	.70
RAZNE POVESTI IN ROMANI:	
Amerika in Amerikanci (Trunk) .3—	
Andersonove pripovedke trda vez.	.75
Agitator (Kersnik) trda vez.	1.—
Azazel trda vez	1.—
Andrej Hofer	.50
Boy, roman trd. vez.	.80
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Bisernice 2 knjige	.80
Brez zarje trda vez	.90
Besi (Dostoevski) t. v.	1.50
Bele noči (Dostoevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Burska vojska	.40

Bilke (Marija Kmetova)	25	povest	50	Sanjska knjiga Arabeka	1.50	13. zv. Boj in zmaga, povest	30
Cankarjeva dela:		3. zv. Jernač Zmagovac — Med plazovi	50	Sanjska knjiga, nova velika	.90	14. zv. Prisega Huronskega glavarja.	30
Grešnik Lenard t. v.	.90	4. zv. Malo življenje	65	Sanjska knjiga, srednja	.35	Povest iz zgodovine kanadske ..	30
Hlapec Jernej	.70	5. zv. Zadnja kmečka vojska	75	Spake, humoreske, trda vez	.90	15. zv. Angelj sknjev. Braziljska povest	25
Moje življenje t. v.	.90	7. zv. Prihajač	75	Strahote vojne	.50	16. zv. Zlatokop. Povest	30
Moje življenje broširano	.70	9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	60	Stezosledec	.30	17. zv. Prvi med Indijanci ali vojna Nikaragu ..	30
Podobe iz sanj t. v.	1.—	10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	75	Strup iz Judeje	.75	18. zv. Preganjanje Indijskih misnarjev ..	30
broširano	.75	11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	60	Simon Jenko zbrani spisi	.90	19. zv. Mlada mornarja, Povest	30
Rajski glasovi:		12. zv. Iz dnevnika malega poredneneža, trdo vezano	60	Sosedje tr. v.	.60	Tatič, Bevk, trd. vez.	.75
v platno vezano	.70	14. zv. Ljubljanske slike. — (Brenclj)	60	Svetobor	.50	Tri povesti trdo vez.	.75
v usnje vezano	1.50	15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	60	Stritarjeva Anthologija trda vez	.90	broš.50
v fino usnje vezano	1.70	16. zv. Ne v Ameriko. Po resničnih dogodkih	60	Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30	Tavčarjevi zbrani spisi:	
Skrbi za dušo:		Milčinske spisi:		Svitanje (Govekar), vez.	1.20	Izza kongresa	1.75
v platno vezano	.80	1. zv. Igračke, trda vez.	1.—	Cvetje v jeseni. Visoška kronika	2.50	Cvetje v jeseni. Visoška kronika	
v usnje vezano	1.65	2. zv. Mušoborci, trd. v.	1.—	Tri novele, tr. v.	.90	Tri novele, tr. v.	.90
v fino usnje vezano	1.80	3. zv. Praljice, trda vez.	.90	Tunel, trda vez.	.70	Tunel, trda vez.	.70
Sveti Ura:		4. zv. Tolvaj Mataj, trd. v.	.90	Othelo tr. v.	1.—	Turki pred Dunajem ..	.80
fino v platno vezano, z debeličnimi črkami	.90	5. zv. Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti	.60	Sen kresne noči tr. vez	.90	Tremutki eddih ..	.40
v usnje vezano	1.60	Trdo vezano	1.00	Vesele povesti ..		Vesele povesti ..	.30
ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)		6. zv. Malo življenje	.65	Vera (Walova) broš.		Vera (Walova) broš.	.35
Child's Prayerbook:		7. zv. Mladih ljubezen, trd. v.	1.75	Višnjeva repatica (Levslik) vez.	1.—	Višnjeva repatica (Levslik) vez.	
v barvaste platnice vezano	.30	8. zv. Mimo ciljev, tr. vez	.60	Vrtnar, Rabindranath Tagore		Vrtnar, Rabindranath Tagore	
Child's Prayerbook:		9. zv. Mladih zanikernežov lastni životopis	.75	broš.		broš.	
v belo kost vezano	1.10	10. zv. Mirtvo mesto	.70	Volk spokornik in druge povesti za mladino ..		Volk spokornik in druge povesti za mladino ..	
Key of Heaven:		11. zv. Mrtvi Gostač	.35	Zmaj iz Bosne ..		Zmaj iz Bosne ..	
v usnje vezano	.70	12. zv. Materina žrtve	.35	Zlatarjevo Zlato ..		Zlatarjevo Zlato ..	
Key of Heaven:		13. zv. Musolino	.80	Zločin in kazen (Dostojevski) 2 knji-		Zločin in kazen (Dostojevski) 2 knji-	
v najfinješe usnje vezano	1.20	14. zv. Mali Klatež	.70	gi tr. v.		gi tr. v.	
(ZA ODRASLE.)		15. zv. Mirko Poštenjakovič	.30	Zadni dnevi nesrečnega kralja ..		Zadni dnevi nesrečnega kralja ..	
Key of Heaven:		16. zv. Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—	Zadna prava ..		Zadna prava ..	
v fino usnje vezano	1.50	17. zv. Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25	Zmaj iz Bosne ..		Zmaj iz Bosne ..	
Catholic Pocket Manual:		18. zv. Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino ..	.25	Zlatarjevo Zlato ..</			

Ivan Pregelj:

Plebanus Joannes.

(Nadaljevanje.)

reči in ponižen. — je odgovoril sodnik.

— Prestrašnega mi je treba! — Prečastiti, — je tedaj vzrastel vikar. — To ni po postavi!

Odstavili ste me brez trikratnega opomina, pa tudi ne vem še dobro, kaj se nameriva. Lagal je Jo-

sephus. Non sum levis notae! Pričim se!

Glej, kako si ponižen, je odvorni skoro zlobno Falecij. — Reum Te clamavi et non aetorem!

Vikarju je postal otesno. Ne

to me odvezal! Krvičen je, že želel bi, da bi bil zares grešil; a kaj naj storim? Ali enem oditi takoj? Ali naj se vrnem kakor Tu-

rak? Kdo bo maševal pri svetem Urbanu, kdo obhajal, kdo tolazil?

Moj Bog, morda je tudi na Tolminskem že kuga? Brez mene mrejejo in me kolnejo, kakor prej oni revezu na slame.

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če bi hotel, lepo bi dokazal, da sem pokoren in da sem zvest. Vabilo so me v tabor, ki je proti gospodom kanonikom, a jaz sem valila zavrnit. Bog je priča,

da ne lažem! Tudi sem pokorno prišel, ko ste me pozvali pod kaznijo suspensions. Zdaj pa sem bil zmelen. Nisem pričakoval, da

me boste na ta način sodili...

— In kako naj te sodimo, kakor? — je vprašal Falecij naglo in živahnno.

— Pred zborom, — je odvorni vikar.

— Vso moč imam, — je odvorni Falecij, — pri razmerah, ki so in v stiskah. Ne zahtevaj zborna! Vrnih si bi se neodevezan!

— Gospod, — je tedaj dejal odkritočno vikar, — ponizem sem in poslušen. Prosim pomilovanje.

— Brez kazni, misliš?

— Tako, a ne brez kazni, — je zopet vzrastel mož vikariju:

— ne zaradi beneficija, zaradi dusi me nimajo.

Kanonik je nekaj hipov molčal, nato je rekel slovensko:

— Absolveto te susponis a di-

vinis.

— Hvala, — je jeknil vikar in se obrnil, da bi šel.

— Čakaj! — je zaklical kanonik. Vikar je obstal.

— Telesno dobro ti vrnemo, ko

bo zasluzil. Nalagamo pa ti, da osobno obžaluješ pri gospodu Jozefu v Volčah in ga prosiš odpuščanja. Ali si pokoren?

— Sem, — je odvorni vikar in pristavil v duhu: — Za pokora za zveličanje in za srečo nesrečne Katrice in galjota mojega Petra.

— Potem ti še zaukažemo, — je dodal kanonik, — da plačas sto lit

v blagajno cerkev S. M. D. v Čedadu, takoj ali pa v štirih letnih brokah od danes.

Vikar se je zmedel in rekel ne-

gotovo:

— Tako ne morem, prečastni.

Oni je prikimal in dostavil je vladivo:

— Verujem! Kolikor pa moreš položi v pušico pri vratih za uboge žrtve strašne bolezni.

— Bom, — je odvorni vikar.

— S tem ti vračamo še beneficij, — je zaključil Falecij in potrgnil kriz za blagoslov. Vikar je poklepnil na eno koleno. Vstal je in šel. Pred vratil je segel po denar in polagal liro za liro v pušico in štel, za napuh, za lakomnost, za nečistost... Ko je doštel, je štel še enkrat: za ponižnost, za skromnost, za usmiljenost za mir dušni pred nesramnostjo... Držal je zadnjio liro in jo ogledoval; nato jo je potisnil za drugimi:

— Za siroto Katarino!...

*

Prenočil je na stopnicah neke cerkev kakor v davnih dneh nekdaj v Florenci tisto noč po smrti brata Džerolama... V prvem svetu je šel v cerkev in je maševal in ker ni bil ne cerkevne ne

klerika, je sam pričgal sveče, se oblekli in pristopil. In duša se mu je odpočela, odtačala, kakor v južni noči zemlja po zmazali in zimi. In sredi med sveto daritvi-

— Pojd!

Sedaj se je vikar zavedel odločno važnosti trenotka in je vprašal:

— Prečastiti, ali sem odvezan?

— Nisi! — je vzkliknil kanonik.

Vikarja je streslo in je vprašal hriavo, odločno in uporno:

— Kako tel!

Odgovor je bil skoraj tako

— Kako je vendar vse to čudno! Prav na najglobljem dnu sreca leži Sveti in je skrito. Nikoli, nikoli nam ne more biti tako očitno, kakor bi radi. Kako je to žalostno v veselju! Žalostno, ker je vse tako človeško na svetu in vse povrhu, kakor klobuk na močniku; veselo, ker je vsaj v dnu živo, večno, noč in dan še v tesnobni sosedstvu hudičevega, žalostnega duha. Nikoli, morda še nikoli niso ne moji ne jaz grešili iz volje proti Bogu! Cepali smo, a smo iz volje meseca: vikar Jevane Potrebuješ, sorodnik moj Peter, devica Katarina in morilice "degradatus Peter..."

In ko se je zahvaljeval za prejeto dobro, je molil in čestoval:

— In če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če bi hotel, lepo bi dokazal, da sem pokoren in da sem zvest. Vabilo so me v tabor, ki je proti gospodom kanonikom, a jaz sem valila zavrnit. Bog je priča,

da ne lažem! Tudi sem pokorno prišel, ko ste me pozvali pod kaznijo suspensions. Zdaj pa sem bil zmelen. Nisem pričakoval, da

me boste na ta način sodili...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod, in če boš telo da tvorom in gnaju v rapi, kakor si Joba Husita, go dyakrat zahvaljen, in če boš v smrtni urki plasiš dušo, do bo tem veselejš pogledala v Tvoj obraz po boju, zahvaljen veskoma...

— Prčastiti, — je začel govoriti. — Če boš dal preizkušnjo, še enkrat zahvaljen. Gospod

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

24

(Nadaljevanje.)

Ali naj pove inšpektorju, da haoče govoriti z njim kontesa Joried?

Ne, on ni pozabil tega, a z nerkim pogledom je stisnil ustnici v njegovih temnih očeh je zblestelo.

Kdo mu mora dokazati, da se je v tem kratkem trenutku spomnil svoje obljube?

Njajhni, beli čevlji, — še enkrat jih je hotel videti . . .

Leva se ne sme bukti iz spanja.

Inšpektor je izginal v majhnem oblaku prahu. Kurt Krašovec se je tedaj obrnil ter odsel počasnih korakov proti bukvi.

Videl je, kako se je grofica dvignila ter pokleala s svojim žepnim robcem ekipažo.

Hitreje je pričel korakati, sreč mu je utripano kot noro, a njegovo okorelo, pošteno lice je bilo tako resno in mirno kot ponavadi.

Joried ga je videla prihajati ter se nasmehlila. Bil je zopet oni čudni smehljaj z napol odprtimi ustnicami in zasenčenim pogledom.

— Kje je inšpektor?

Krašovec se je odkril.

— Oprostite, kontesa, gospodu inšpektorju se je zelo mudilo. Videl sem ga le za trenutek, ko je hitro jahal mimo mene. Če je želja, katero hoče izraziti kontesa, tako nujna, potem prosim, da jo sporochite preko moje.

— Hvala, stvar ni tako nujna. Tukaj je postal prevročen in vračam se domov.

Kako hladno in brezbrizno je govorila vse to, — kako popolnoma drugače kot poprej!

In tudi belih čevljev ni več zapazil pod krlom.

Voz se je približal in grofica je odprla svoj solčnik.

Krašovec je hotel govoriti, a kré mu je stiskal grlo.

Joried je namignila s prevzeto, majhno kretnjo svojo glavico ter se obimila proti vozu.

Kaj pač ima?

Zdelen se mu je kot da mu je nekaj prebodlo sreč in možgane. S hitrim korakom je stal poleg nje.

— Ali smenti jutri nasuti svežega sena pod bukvo, kontesa? — je vprašal.

Njegov pogled je bil preplaten in proseč.

Brezbrizno je zrla Joried mimo njega.

— Ne, hvala, gospod Krašovec. Za jutri imam druge načrte. Z Bogom!

Ni videla njegove roke, s katero ji je hotel pomagati v voz, pač pa je sama skočila v voz ter omahnila v blazine. Konji so potegnili.

Tedaj pa je zblestelo nekaj belega v travi.

— Kontesa, — je vzliknil Krašovec. — Vaš robec!

Joried je leno zamahnila z roko.

— Prinesite mi ga s seboj.

Ekipaža se je odpeljala. Ali se bo kontesa ozrla nazaj proti njemu, s svojimi zagonetnimi očmi.

Nikakor ne.

Kurt se je sklonil ter pobral robec.

Na njegovem licu se je pojavil blažen smehljaj. Stisnil je nejni robec z čipk, kot da ga hoče stresti.

Nato ga je pritisnil na obraz ter pričel vsesavati njegov vonj, kot vsesava vodo človek, ki sumira od žeje.

Zopet — in zopet!

Krašovec se je zasmehjal naglas.

— Ali si ob pamet, tepee? — je vprašal samega sebe. — Kaj pa je robec grofice Perpignau? Nič, nič, tisočkrat nič. Dal ga borihi.

S tem ga je utaknil za svoj jopič.

Nato je skočil na konja. Zapodil ga je preko polja in senožeti, kot da je blazen.

Kaj mu manjka? Kot ogenj vre po njegovih žlah! Zopet je prijet robec ter pričel vsesavati njega opojni vonj.

Ali ga je ta vonj opajal? Saj mu je vendar znano, da si želi grofica le majhne ljubezenskega doživljaja . . . Grofica Joried! Zakaj misli nano? — Tepee! . . . *

Kontesa Perpignau je naenkrat potegnila iz pozabljenja veliko dvoranu in nanjo meječe elegantne salone, ki so bili zaprti že več let.

Celo dopoklene je morala služenčad snažiti, ribati, pomivati, dokler ni vse zblestelo v starem sijaju.

Medla luč je padala skozi visoka, obokana okna in Joried je hodila po dvoranah z dvignjeno glavo in s samozadovoljnem smehljajem na ustnih. Res, to so bili prostori, ki so lahko imponirali vsekemu obiskovalcu! Ker je bilo v njeni naravi skakati iz enega ekstremu v drugega, se je oblekla v črno obleko iz čipk. To je bila ujena najbolj draga obleka, katero je doma skrbno varovala. Tukaj pa ji ni bilo treba varčevati, kajti odkar je prevzela gospodinjstvo na gradu, je razpolagal s sijajnimi sredstvi in razventega ji je dovolila baronico posebno svoto, s katero si je lahko mlada dama privoščila največje razkošje.

Sedaj je lahko dala prosti tek svojim strastem. To so dokazovali zaboji in kartoni, ki so neprestano prihajali in kontesa se je zopet pričela zabavati s tem, da se vedno preoblača. V Kurtu Krašovcu je našla interesantno in hvaležno občinstvo.

Ostremu pogledu Joried nikakor ni ušel utis, katerega je napravila njena toaleta na priprostega, mladega moža in ker je bil njen načrt, da ga zavojuje za kratek čas, skrajno pretkanu zasnovo, ni zavrgla nobenega sredstva, ki je obljubljalo uspeh.

Inšpektor je bil poklican k grofici.

Dovolila mu je "avdijence" v veliki dvorani in je bila je zadovoljna z utesom, katerga je napravilo njeno obnašanje na pomembnega, skromnega moža.

Pojasnila mu je, da želi jahati ter mu hotela staviti par tozavne vprašanja.

Prvič ga je vprašala, če je na razpolago kako damsko sedlo.

Inšpektor je bil zelo vesel, ko je mogel potrditi to vprašanje. Pred leti je bilo gospoj baronici predpisano jahanje in naročili sedlo. Jahanje pa je že bolj poslabšalo njen zdravstveno stanje, in dragoceno angliško sedlo je ostalo nerabljen.

(Dalej prihodnjič.)

FRANCE — 6. JUNIJA.
HAVRE — PARIŠKI PRISTANIŠČE
Kabin trijetega razreda z umivalnikom in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.
19 STATE STREET NEW YORK
ALI LOKALNI AGENTJE Jean - Michel Renaitour.

Na zepelin!

(Iz spominov francoskega bojne ga letalec.)

Med večno sem bil pri zračni fronti, da so zapazili več zepelinev, ki so hiteli v smeri proti Parizu. Že po očeh oficirjev, ki so stali poleg hangarjev, sem takoj zapazil, da gre to pot za res.

Moj Voisin se je neprestano dvigal; v temi žareči višinomer mi je končno pokazal, da sem dosegel 2020 metrov. V tej višini sem ostal.

Bilo je silno mraz. Roke, ki so držale krmilo, so prezabele v težkih kožuhastih rokavieh.

Tovariš je sedel sključen pred menoj v svoji luknji. Ali je spal? Gotovo ni verjal na resnost alarmata.

Poldruge uro sem se tako sprehabjal od Versailles do Chantilly v višini 2000 metrov v popolni temi. Od sovražnika ne duha skaha. Tu in tam sem srečaval svoje tvoriste, ki so za trenotek pričigali spredaje luči, zeleno in rdečo, da se prepreči trčenje.

Naglo smo se križali v silnem gremnjenju naših motorjev. Brezvonomno se je drugi pilot ravno tako tresel od mirusa na praznem nebuh kot jaz. Večkrat sem pogledal na letališče, ali nam žarome:

potom Morsejevih znakov ne javja, naj se vrnemo. Ali letališče je ležalo v temi. Tudi Pariz je pogasil večino svojih luči, kljub temu sem ga dobro razlikoval.

Na nebuh ni bilo še vedno ničesar videti.

Objel me je in se zasmehjal.

"Slabo razumeš samega sebe."

"No, čuj, — saj, ko sem napisal Misel, sem misil nate. Aleksander Savelov si — ti! Tam je rečeno: "Aleksej ni bil talentiran" — to morda ni lepo z moje strani, a ti me s svojo trdovratnostjo tako držiš, da sem to napisal, a?"

Razburil se je, celo zardel je.

Pomiril sem ga in mu pojasmil, da ne smatram samega sebe za a-rabskega konja, ampak samo za to vornega, vem, da se nimam svojim uspehom zahvaliti toliko prirojenosti nadarjenosti, kakor ljubezni do dela, in pa umevanju dela.

"Čuden človek," je dejal tiho in mi začel nadomadno zamišljeno govoriti o sebi, o nemiru svoje duše. Ni imel one občerške neprizadetnosti navade, da bi se izpovedoval in kesal, a včasih je zagovoril o sebi z moško odkritostjo, ne da bi pri tem teptal samoupoštevanje.

"Razumeš" — je govoril — "veselej, kadar napišem zame kaj posebno pretresljivega, se odluči od moje duše kakor skorja: bolj jasno gledam samega sebe in vidiš, da sem bolj talentiran od tega, kar sem napisal. Recimo: 'Misel' pričakoval sem, da te bo presunila, sedaj pa vidim, da je to zgolj polemično delo, ki ni zadelo v cilj."

Poskočil je na noge in pol v šali izjavil:

"Bojam se te, vrag! Ti si mogočnejši od mene, nočem se ti podatiti."

In znova resno:

"Nečesa mi nedostaja, brat. Vazneg, — a? Kaj misliš?"

Menil sem, da se preveč brezbrizno obnaša naprav svojem talenu, in da mu ne zadoseča njegovo znanje.

"Treba je, da se učis, čitaš in potuješ v Evropo" . . .

Zamahnil je z roko.

"Ne to. Treba je najti Boga in verovati v njegovo modrost."

Vedno žrtve vojnega streliča.

Med Vrtojbo in Šempetrom pri Gorici sta izpraznjevala mine delavec Andrej Kovičič in Andrej Fajt, oba iz Renč. Ena mina se je razpolila ter ubila 58-letnega Kovičiča, vseč prisika eksplozije je počila še druga mina in mrtve je obležal tudi Andrej

Fajt.

Pred kratkim je odpotoval v Evropo svetovni boksarski šampijon Jack Dempsey s svojo ženo Estello Taylor.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

dignuil roke in še danes čujem besede, ki mi jih je povedal skozi telefon:

— Pozabil sem vzeti granate s seboj.

(Prevel P. V. B.)

Misel.

Maksim Gorki:

Leonid Andrejev mi je podaril leta 1915, zbrana svoja dela in mi ob tej priliki napisal na knjigo:

"Počenši s kurirskim "Bergamotom", je tu napisano in prikazano vse, kar se je vršilo pred Twojimi očmi. Aleksij; v mnogem je to — zgodovina najinih odnosa jev."

To je, žal, resnica; žal — zato, ker menim, da bi bilo bolje za Leonida Andrejeva, da ni vstavljal v svoje pripovesti "zgodovine najinih odnosa jev". To pa je dejal še prav rad, trudeč se, da bi pobil moja mnenja. In posebno v meni je vtelesil svojega nevidnega sovraza.

"Napisal sem povest, ki ti govorja 'ne bo ugajala' — je dejal neko. "Hoces, da precitava?"

Precitala sva. Povest mi je zelo uživalna, izvzemši v nekaterih podrobnostih.

"To ni nič, vse popravim," je spregovoril oživljeno, stopajoč po sobi gori in dol. Potem je pridel k meni, strešel z glavo, da so se mu vsuli lasje na tilniku, in se zagledal v moje oči.

"Vem, čutim, da iskreno hvališ mojo povest. A — ne morem umeti, kako da ti ugajam?"

"Je li malo na svetu reči, ki mi ne ugajajo, kljub temu jih to ne kvarji, kakor vidim."

"Če tako misliš, ne moreš biti revolucionar."

"Mar je sledil na revolucionarja z očmi Nečajeva: "revolucionar ni — človek"?"

Objel me je in se zasmehjal.

"Slabo razumeš samega sebe."

"No, čuj, — saj, ko sem napisal Misel, sem misil nate. Aleksander Savelov si — ti! Tam je rečeno: "Aleksej ni bil talentiran" — to morda ni lepo z moje strani, a ti me s svojo trdovratnostjo tako držiš, da sem to napisal, a?"

Razburil se je, celo zardel je.

Pomiril sem ga in mu pojasmil, da ne smatram samega sebe za a-rabskega konja, ampak samo za to vornega, vem, da se nimam svojim uspehom zahvaliti toliko prirojenosti nadarjenosti, kakor ljubezni do dela, in pa umevanju dela.

"Čuden človek," je dejal tiho in mi začel nadomadno zamišljeno govoriti o sebi, o nemiru svoje duše.

Ni imel one občerške neprizadetnosti navade, da bi se izpovedoval in kesal, a včasih je zagovoril o sebi z moš